

Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola sõnavõtt

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 18. juuni 2026

Austatud kolleegid

On hetki, mil Euroopa saadab sõnumi, mis on jõulisem kui ükski avaldus, deklaratsioon või kõne. Üks neist hetkedest on Ukraina ja Moldova Vabariigiga peetavatel ühinemisläbirääkimistel esimese peatükkide teemaploki avamine.

Sõnumiga antakse teada, et laienemine ei ole enam mitte kauge lubadus. Selleks, mida Euroopa Parlament on nõudnud juba aastaid, on nüüd aeg viimaks küps. Lääne-Balkani riigid on kogu aeg Euroopa Liidu tegevuskavas tähtsal kohal olnud. Kaks päeva tagasi teatas Montenegro, et on ajutiselt sulgenud veel kaks läbirääkimispeatükki. Sel nädalal võttis Euroopa Parlament vastu veel viis eduaruannet Montenegro, Albaania, Kosovo, Põhja-Makedoonia ning Bosnia ja Hertsegoviina kohta. Me ei saa enam aega viita – me peame oma kohustusi täitma.

Sest me mõistame, et laienemine ei puuduta ainult ühinevaid riike, vaid küsimus on ka selles, milline on see liit, millega nad ühinevad. Kui toimime nii, nagu peab, muutub tugevamaks kogu Euroopa.

Laienemine on kasulik kõigile ja see on midagi, mida peame ikka ja jälle meelde tuletama.

Tee on endiselt pikk, ent hoolimata sellest, kas jutt on Ukrainast, Moldovast, Montenegrost või mõnest muust Lääne-Balkani riigist, oleks ekslik mõelda, et inimesed annavad protsessi lõpus lihtsalt oma heakskiidu. Peame selle nimel pingutama juba praegu.

See tähendab, et inimeste hirme ja muresid tuleb võtta tõsiselt ning nendega tuleb pühendunult tegeleda.

Ühtlasi peame edasiliikumiseks vajaliku kindluse ja usalduse saavutamiseks näitama, et laienemine toob reaalselt kasu. Võite kindlad olla, et Euroopa Parlament teeb selleks endast oleneva.

Soovin mainida ka järkjärgulise integratsiooni ideed. Siinkohal võib olla kasu ajutise või assotsieerunud vaatele staatuses ning ka meie ühtsele turule juurdepääsust. Selle eeltingimus on aga, et riigis tehtavate reformidega saavutatakse tegelikku edu. Need sammud võivad riike liidule küll lähendada, kuid need ei saa kunagi asendada ELi täisliikmesust.

Euroopa Parlament väljendab poolehoidu uutele pingutustele leida viise, kuidas Ukrainas toimuv ebaseaduslik sõda lõpetada. Siinkohal on kaks põhimõtet keskse tähtsusega: esiteks, et ühtegi otsust Ukraina kohta ei tehta ilma Ukrainata, ja teiseks, et Euroopa jätkab Ukraina toetamist nii kaua kui vaja.

Viimane neist puudutab mitmeaastast finantsraamistikku.

Euroopa Parlament on valmis.

Tunneme heameelt selle üle, et eesistujariik Küpros esitas oma läbirääkimispaketi. On selge, et meie seisukohad erinevad ja see on täiesti normaalne. Euroopa Parlament on konstruktiivne, aga ka valmis oma seisukohta kaitsma. Me peaksime vältima äärmuslikku poliitikat. Seepärast kutsun ka edaspidi üles kaasama Euroopa Parlamendi liikmeid nii palju ja nii vara kui võimalik.

Kaitsen alati parlamendi õigusi ning kui me selles vaimus jätkame, ei ole põhjust, miks me ei peaks püüdma jõuda aasta lõpuks kokkuleppele.

Kuna oleme alles selle protsessi alguses, tahan tulla tagasi uute omavahendite küsimuse juurde, sest nende kasutamise abil saame lõpuks eemaldada kärbeta ja suurendamiste üle pikalt väldanud aruteludest. Me kõik nõustume, et vajame julget eelarvet. Me kõik nõustume, et see peab vastama meie ees seisvate probleemide ulatusele. Keegi ei taha panna liikmesriikide eelarveid veel suurema surve alla, kuid ärgem unustagem tõsiasja, et need vahendid hoogustavad majandust.

Mõnikord jääme vanadesse piiridesse nii kinni, et unustame selle, mis on meie kõigi jaoks ühine. Vahel võib-olla lahendus või vähemalt osa sellest, mida oleme otsinud, juba olemas.

Enne kui asun konkurentsivõime teema juurde, märgin ühtlasi, et sel nädalal võttis Euroopa Parlament vastu tagasisaatmismääruse. Tänu rände- ja varjupaigaleppe kohaldamisele on Euroopal nüüd selle probleemi lahendamiseks vahendid olemas. Andsime sellesse oma osa ja saavutame ka ülejäänud eesmärgid. Just nii, nagu meil õnnestus tänu institutsioonide suurepärasele koostööle ning raportöride, eesistujariigi Küprose ja kõigi teiste asjaosaliste pühendumusele kehtestada lennureisijatele uued õigused.

Samuti on aeg liikuda edasi laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamist ja tõkestamist käsitleva ajutise määrusega ning kaaluda, kuidas jõuda selle dokumendi teise lugemise etapis kokkuleppele. Peale selle tahan rõhutada ka äärepoolseimate piirkondade tähtsust. Nad on osa Euroopa tugevusest ja me ei saa nende kõrvalejätmist endale lubada.

Mis puudutab Euroopa Parlamendi naisliikmete võimalust hääletada raseduse hilises järgus ja pärast sünnitust volitatud esindaja kaudu, on nõukogu kiitnud heaks valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse sihipärase muudatuse. Nüüd peavad selle kõik liikmesriigid ratifitseerima ja loodame, et saame selles jätkuvalt teie peale loota. Kui see reform peaks jõustuma, on see Euroopa Parlamendi ja Euroopa jaoks erakordne teetähis, kuna sellel on suur mõju Euroopa Parlamendi liikmete tegevusele ja sellega edastatakse väga tähendusrikas signaal.

Ja lõpuks tahan rääkida Euroopa konkurentsivõimest.

Viimase kümne aasta jooksul on Euroopa tehnoloogiasektoris töötavate inimeste arv kasvanud 60%.

Samal ajavahemikul on riskikapitali maht Euroopa Liidus neljakordistunud. ELi pensionifondide investeringud idufirmadesse on viimastel aastatel suurenenud 55%. Ja ka nende tootlikkus on olnud suurem. Euroopa pensionifondid on saavutanud paremaid tulemusi kui Ameerika Ühendriikide pensionifondid.

Need kolm erinevat näidet meie majanduse kolmest valdkonnast osutavad kõik samale suunale – investeerimine juba toimub. Küsimus on selles, kas me oleme valmis tegema õigeid poliitilisi otsuseid, mis selle dünaamikaga kokku sobivad.

Euroopa Parlamendi seisukohast on just see valdkond, kus tegevuskavaga „Üks Euroopa, üks turg“ lisaväärtust luuakse. Peame tegevuskava abil saavutatud edusammud korrapäraselt oma ühistes aruteludes läbi vaatama. Nii hoiame edasiminekul hoolikalt silma peal ja keskendume eesmärkide saavutamisele. Siinkohal rõhutan, et Euroopa Parlament ei luba, et tehniliste otsuste tõttu jäävad asjad soiku.

Seega vaadake, milline on praegune olukord meie silmade läbi. Pärast viimast kohtumist on Euroopa Parlament ja nõukogu jõudnud institutsioonidevahelistele kokkulepetele tehiseintellekti, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ja kolme kaitsedokumendi suhtes, mille eesmärk on suurendada investeringuid, kiirendada lubade andmist ning lihtsustada ELi-sisest vedu ja hankeid. Esimese kahe dokumendi üle hääletame täiskogus juba kahe ja poole nädala pärast.

Veel üks oluline teema on tökete kõrvaldamine ühtsel turul. Selles valdkonnas on kaks meie juhtprojekti turgude integreerimise ja järelevalve pakett ning „EU Inc.“. Need on otseselt seotud ettevõtjate tõstatatud peamiste mureküsimustega ja on Euroopa Parlamendi jaoks esmatähtsad. Vaatame lähemalt ka sotsiaalset mõõdet.

Kaubanduse valdkonnas hääletas Euroopa Parlament sel nädalal ülekaaluka häälteenamusega ELi ja USA kaubanduslepingu poolt. See annab kokkuleppele suure poliitilise kaalu ja kindla aluse, millele tugineda.

Energeetika valdkonnas on Euroopa Parlamendil heameel selle üle, et Ameerika Ühendriigid ja Iraan on kuulutanud meresõiduvabaduse taastamiseks ja Hormuzi väina taasavamiseks välja kokkuleppe. Loodame, et kõik asjaosalised hakkavad seda kiiresti ja täies ulatuses järgima. Euroopa Parlamendis jätkame tööd selle nimel, et suurendada salvestusvõimsust, tugevdada taristut ja võrke, mitmekesistada energiaallikate jaotust ja vähendada välissõltuvust. Meie kurss ei ole muutunud.

Kuna jõuame kohe selles aasta teise poole, vaatasin ka üle, milline on olnud meie nende ettepanekute areng, mis lisati ühisavaldusse ELi 2026. aasta seadusandlike prioriteetide kohta. Mul on hea meel teada anda, et Euroopa Parlament ja nõukogu liiguvad samas rütmis.

Aitäh.